

FENNOVOIMA – TILANNE KEVÄÄLLÄ 2018

Fennovoiman ydinvoimalaprojekti Pyhäjoen Hanhikivellä on monelta osin myöhässä aikataulusta. Vuonna 2014 periaatepäätöksen täydennyslakemuksen aikoihin Fennovoima tavoitteli rakennuslupaa jo vuoden 2017 aikana. Vielä vuonna 2015 rakennuslupahakemuksessa lupaa tavoiteltiin alkuvuodelle 2018. Keväällä 2018 STUK ilmoitti, että Fennovoimalla on vielä 90 % tarvittavasta lupa-aineistosta toimittamatta. Myöhässä on myös paineastian rakentamisen aloittaminen, jonka piti tapahtua jo vuonna 2017. Yhtä lailla vaikeuksia on ollut Hanhikiven valmistelevien töiden ja rakentamisen kanssa. Toukokuussa raportoitiin Fennovoiman pääurakoitsija Titan-2:n ja Hanhikivenniemellä ruopautoitteja tehneen Terramaren välisen sopimuksen purkamisesta. Pian sen jälkeen tuli julkisuuteen, että suunnitelmien puutteesta johtuen Skanskan ja Destian urakat maaperällä seisovat. Viime aikojen myöhästymisiä voi tuki suhteuttaa siihen, että alun perin Fennovoima lupaili tuottavansa sähköä jo vuonna 2020.

STUK on toistuvasti kiinnittänyt huomiota Fennovoiman turvallisuuskulttuurin puutteisiin. Syksyllä 2017 se vaati Fennovoimaa lisäämään valvontaa, sillä Rosatomin ja Titan-2:n toiminnan laatuun ei voi luottaa. Toukokuussa julkaistu STUKin raportti kertoo ydinvoimaviranomaiselle toimitetun aineiston puutteista ja suunnittelun keskeneräisyydestä. Voimakkain kritiikki kohdistuu jälleen turvallisuuskulttuuriin: "Projektin turvallisuuskulttuurin tilanne on STUKin näkökulmasta kokonaisuutena huolestuttava. Ylimmän johdon riittävästä sitoutumisesta ydinalan toimintamalleihin hankkeen avainorganisaatioissa ei ole näyttöä. Projektin suunnittelun, toteutuksen ja ennustettavuuden puutteet johtavat hankkeessa yllätyksellisyyteen. Fennovoiman johdon on ollut vaikea käsitellä tällaisia tilanteita asianmukaisesti."

Mielipidekyselyjen mukaan Fennovoiman hankkeella ei edelleenkään ole enemmistön kannatusta Suomessa. Greenpeacen keväällä 2017 Taloustutkimuksella teettämän kyselyn mukaan vain 26 % myöntäisi voimalalle rakennusluvan ja 53 % vastusti luvan myöntämistä.

FENNOVOIMA – TILANNE KEVÄÄLLÄ 2018

Fennovoiman ydinvoimalaprojekti Pyhäjoen Hanhikivellä on monelta osin myöhässä aikataulusta. Vuonna 2014 periaatepäätöksen täydennyslakemuksen aikoihin Fennovoima tavoitteli rakennuslupaa jo vuoden 2017 aikana. Vielä vuonna 2015 rakennuslupahakemuksessa lupaa tavoiteltiin alkuvuodelle 2018. Keväällä 2018 STUK ilmoitti, että Fennovoimalla on vielä 90 % tarvittavasta lupa-aineistosta toimittamatta. Myöhässä on myös paineastian rakentamisen aloittaminen, jonka piti tapahtua jo vuonna 2017. Yhtä lailla vaikeuksia on ollut Hanhikiven valmistelevien töiden ja rakentamisen kanssa. Toukokuussa raportoitiin Fennovoiman pääurakoitsija Titan-2:n ja Hanhikivenniemellä ruopautoitteja tehneen Terramaren välisen sopimuksen purkamisesta. Pian sen jälkeen tuli julkisuuteen, että suunnitelmien puutteesta johtuen Skanskan ja Destian urakat maaperällä seisovat. Viime aikojen myöhästymisiä voi tuki suhteuttaa siihen, että alun perin Fennovoima lupaili tuottavansa sähköä jo vuonna 2020.

STUK on toistuvasti kiinnittänyt huomiota Fennovoiman turvallisuuskulttuurin puutteisiin. Syksyllä 2017 se vaati Fennovoimaa lisäämään valvontaa, sillä Rosatomin ja Titan-2:n toiminnan laatuun ei voi luottaa. Toukokuussa julkaistu STUKin raportti kertoo ydinvoimaviranomaiselle toimitetun aineiston puutteista ja suunnittelun keskeneräisyydestä. Voimakkain kritiikki kohdistuu jälleen turvallisuuskulttuuriin: "Projektin turvallisuuskulttuurin tilanne on STUKin näkökulmasta kokonaisuutena huolestuttava. Ylimmän johdon riittävästä sitoutumisesta ydinalan toimintamalleihin hankkeen avainorganisaatioissa ei ole näyttöä. Projektin suunnittelun, toteutuksen ja ennustettavuuden puutteet johtavat hankkeessa yllätyksellisyyteen. Fennovoiman johdon on ollut vaikea käsitellä tällaisia tilanteita asianmukaisesti."

Mielipidekyselyjen mukaan Fennovoiman hankkeella ei edelleenkään ole enemmistön kannatusta Suomessa. Greenpeacen keväällä 2017 Taloustutkimuksella teettämän kyselyn mukaan vain 26 % myöntäisi voimalalle rakennusluvan ja 53 % vastusti luvan myöntämistä.

Kamppailu Pyhäjoen ydinvoimalahanketta vastaan jatkuu

Tiedotuskeskus Hanhikivi on Pyhäjoelle tammikuussa 2018 avattu kohtaamispaikka ja tila taiteen ja tutkimuksen tekemiselle liittyen mm. Fennovoiman ydinvoimalahankkeen sosiaalisiin ja ympäristöllisiin vaikutuksiin. Tiedotuskeskuksen toimintaa organisoii Osuuskunta Noidanlukko, ja se tekee yhteistyötä tavoitteisiin sopivien projektien, tutkimuskusten, yksittäisten taiteilijoiden ja tutkijoiden kanssa.

Vesiluonnon puolesta ry on selvittänyt Fennovoiman Hanhikiven ympäristössä tekemien merirakennustöiden vaikutuksia. Yhdistyksessä toimiva biokemisti Jari Natunen on havainnut rakennustöiden pilaavan merta ja vaarantavan esimerkiksi meriharjuksen suojelun. Hallinto-oikeus on vaatinut Fennovoimaa selvittämään mereen laskettavien kemikaalien pitoisuudet ja vaikutukset. Valituksessaan korkeimpaan hallinto-oikeuteen Fennovoima pyrkii edelleen eroon kemiallisista ympäristövastuistaan ja kalastukseen liittyvistä selvityselvoitteistaan.

Ruotsissa toimintaa Fennovoimaa vastaan järjestää aktiivisesti Kärnkraftsfritt Bottenviken -verkosto. Jo 19 kuntaa Västerbottenissa ja Norrbottenissa on julistautunut Pyhäjoen ydinvoimalahankkeen vastustajiksi.

Tapahtumia Pyhäjoella

25.5. Kvinnor för Fred Sverigen, Amandamaji ry:n ja Noidanlukon järjestämä seminaari Pyhäjoen kirjastossa (Ruukintie 1) Suomalais-ruotsalaisen kulttuurirahaston tuella. Mukana keskustelussa ruotsalaiset dramaturgi Emma Örn ja näyttelijä, teatteripedagogi Paolo Zucotti, rauhanaktivisti My Leffler sekä biokemisti Jari Natunen.

9.6. Maan ystävien väentapaaminen Pyhäjoella. Vieraillee paikallisessa markkinatapahtumassa Parhalahti-päivässä, jonka yksi järjestäjä on Fennovoima. Myöhemmin iltapäivällä Annalan kotiseutumuseossa (Annalantie 20) kaikille avoin seminaari aiheesta ydinvoima ja ilmastonmuutos. Vieraina tietokirjailija Olli Tammilehto sekä Elisabeth Holmström Kärnkraftsfritt Bottenviken -verkostosta.

Tiedotuskeskus Hanhikiven (Lahnaojantie 18) kesäkahvila auki heinäkuussa lauantaisin klo 12-15 ja lisäksi tilaisuuksien ohessa.

Tue ydinvoimanvastaista aktivismia

Maan ystävien ydinvoimatoimintaryhmän toiminta vaatii niin ajallisia, kuin rahallisiakin resursseja. Sinun tukesi auttaa jatkamaan kamppailua Fennovoimaa vastaan! Voit laittaa lahjoituksen tilille: F192 4726 5020 0324 33 (saaja "Maan ystävät ry" ja viestiin "Ydinvoima", rahankeräyslupa: RA/2017/613). Lahjoituksista 5 % menee Maan ystävät ry:n hallinnollisiin kuluihin, koko muu osa ydinvoimatoimintaan.

YHTEYSTIEDOT

Maan ystävien ydinvoimatoimintaryhmä
parempaavirtaa@riseup.net
<http://maanystavat.fi/ydinvoimanvastainen-toiminta>

Tiedotuskeskus Hanhikivi
infocenterhanhikivi@riseup.net
<https://noidanlukko.wordpress.com/>

Kamppailu Pyhäjoen ydinvoimalahanketta vastaan jatkuu

Tiedotuskeskus Hanhikivi on Pyhäjoelle tammikuussa 2018 avattu kohtaamispaikka ja tila taiteen ja tutkimuksen tekemiselle liittyen mm. Fennovoiman ydinvoimalahankkeen sosiaalisiin ja ympäristöllisiin vaikutuksiin. Tiedotuskeskuksen toimintaa organisoii Osuuskunta Noidanlukko, ja se tekee yhteistyötä tavoitteisiin sopivien projektien, tutkimuskusten, yksittäisten taiteilijoiden ja tutkijoiden kanssa.

Vesiluonnon puolesta ry on selvittänyt Fennovoiman Hanhikiven ympäristössä tekemien merirakennustöiden vaikutuksia. Yhdistyksessä toimiva biokemisti Jari Natunen on havainnut rakennustöiden pilaavan merta ja vaarantavan esimerkiksi meriharjuksen suojelun. Hallinto-oikeus on vaatinut Fennovoimaa selvittämään mereen laskettavien kemikaalien pitoisuudet ja vaikutukset. Valituksessaan korkeimpaan hallinto-oikeuteen Fennovoima pyrkii edelleen eroon kemiallisista ympäristövastuistaan ja kalastukseen liittyvistä selvityselvoitteistaan.

Ruotsissa toimintaa Fennovoimaa vastaan järjestää aktiivisesti Kärnkraftsfritt Bottenviken -verkosto. Jo 19 kuntaa Västerbottenissa ja Norrbottenissa on julistautunut Pyhäjoen ydinvoimalahankkeen vastustajiksi.

Tapahtumia Pyhäjoella

25.5. Kvinnor för Fred Sverigen, Amandamaji ry:n ja Noidanlukon järjestämä seminaari Pyhäjoen kirjastossa (Ruukintie 1) Suomalais-ruotsalaisen kulttuurirahaston tuella. Mukana keskustelussa ruotsalaiset dramaturgi Emma Örn ja näyttelijä, teatteripedagogi Paolo Zucotti, rauhanaktivisti My Leffler sekä biokemisti Jari Natunen.

9.6. Maan ystävien väentapaaminen Pyhäjoella. Vieraillee paikallisessa markkinatapahtumassa Parhalahti-päivässä, jonka yksi järjestäjä on Fennovoima. Myöhemmin iltapäivällä Annalan kotiseutumuseossa (Annalantie 20) kaikille avoin seminaari aiheesta ydinvoima ja ilmastonmuutos. Vieraina tietokirjailija Olli Tammilehto sekä Elisabeth Holmström Kärnkraftsfritt Bottenviken -verkostosta.

Tiedotuskeskus Hanhikiven (Lahnaojantie 18) kesäkahvila auki heinäkuussa lauantaisin klo 12-15 ja lisäksi tilaisuuksien ohessa.

Tue ydinvoimanvastaista aktivismia

Maan ystävien ydinvoimatoimintaryhmän toiminta vaatii niin ajallisia, kuin rahallisiakin resursseja. Sinun tukesi auttaa jatkamaan kamppailua Fennovoimaa vastaan! Voit laittaa lahjoituksen tilille: F192 4726 5020 0324 33 (saaja "Maan ystävät ry" ja viestiin "Ydinvoima", rahankeräyslupa: RA/2017/613). Lahjoituksista 5 % menee Maan ystävät ry:n hallinnollisiin kuluihin, koko muu osa ydinvoimatoimintaan.

YHTEYSTIEDOT

Maan ystävien ydinvoimatoimintaryhmä
parempaavirtaa@riseup.net
<http://maanystavat.fi/ydinvoimanvastainen-toiminta>

Tiedotuskeskus Hanhikivi
infocenterhanhikivi@riseup.net
<https://noidanlukko.wordpress.com/>